

BOGOLJUB

MAJ
1942-XX

Slavite Marijo dehteče cvetice, strnite se v venec nad njeno glavó!

Slavite Marijo vi pevci krilati, zapojte stoglasno pod sinje nebo:

Zdrava Marija!

Slavite Marijo vi senčni gozdovi, in gora zelena, dobrava in plan!

Slavite Marijo cvetoči vrtovi, zasvirajte himno ji v majniški dan:

Zdrava Marija!

Proslavljaj Marijo ti sonce kraljevo, ti luč opoldanska v blestenju srebra:

proslavljaj Marijo ti zarja škrlatna, prepevaj ji nočno drhtenje zvezda:

Zdrava Marija!

Slavite Marijo vsa srca človeška, vseh praznikov praznik za nas je ves maj!

Slavite Marijo vsi božji svetniki, vso večnost prepevaj ji blaženi raj:

Zdrava Marija!

M. Elizabeta, O. S. U.

Nadškof Jeglič - pri Bogu velik priprošnjik

Bólen sem ležal. Bližala se je devetdnevnic pred božičem l. 1940 — slovesne zornice v stolnici. V vročici začnem zaupno prositi predobrega † nadškofa Jegliča: »Vsak dan bo slovesna latinska maša z leviti in potem božič in do novega leta, še do sv. Treh Kraljev, vsak dan dvakrat, trikrat in štirikrat na koru. — Glej! saj sam predobro veš, kakšne

težave bodo, če ne bom mogel hoditi orlat... Ti lahko narediš, da ozdravim. Če je potrebno, naj bom bólen pozneje. Saj si mi bil vedno tako očetovski dober... Priporočil sem se tudi še Barağu, »ki sem slišal, da rad pomaga«, sv. Tereziki, »si rekla, da boš duhovnike posebej podpirala«, grofici Ledochowski, »ki si v Senklavž k maši hodila... Pred

vsem pa Jegliču. Samo nekaj dni je do devetdnevnic še bilo! In glej! Kar neopazno je vročica popustila in močno utrudljivo organistovsko dolžnost sem opravljal presenetljivo, prečudno lahko — še nikoli tako — prav do maja, ko je stolni kor prevzel sedanji ravnatelj V. Snoj. — Veliko moč priprošnje nadškofu Jegliču javno priznavam z veliko hvaležnostjo. — Dr. Fr. Kimovec, stolni dekan.

Odpuski za majnik 1942-XX.

1. Petek, prvi v mesecu. Sv. Filip in Jakob. P. o.: 1. vsem, ki sprejmejo spravno sv. obh., nekoliko premišlujejo dobrot. sv. Sreča J. in molijo p. n. sv. o.; 2. čl. dr. sv. Petra Kl., če molijo za razšir. sv. vere in p. n. sv. o.; 3. čl. br. sv. R. T. v br. e.; 4. čl. br. sv. S. J.

2. Sobota, prva v m. P. o. vsem, ki prejmejo sv. zakr., opravijo kakšno nabož. vajo n. č. Brezmadežni, da nekoliko zadosti za njej storjena razžaljenja in molijo p. n. sv. o.

3. Nedelja, prva v m. Najdenje sv. Križa. Čl. r. v. br. 3 p. o.: 1. če v br. cerkvi molijo p. n. sv. o.; 2. če so pri mes. procesiji; 3. če v br. e. nekaj časa pobožno molijo pred izp. sv. R. T. — P. o.: 1. čl. br. sv. S. J.; 2. tistim, ki nosijo viš. škap.

5. Torek. Sv. Pij V., papež. P. o. čl. br. sv. S. J., če obiščejo br. e.

6. Sreda, prva v m. P. o. vsem, ki opravijo kakšno nabožno vajo n. č. sv. Jožefa, prejmejo sv. z. in molijo p. n. sv. o.

7. Četrtek, prvi v m. P. o. čl. br. sv. R. T. v br. e.; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v župni c.

8. Petek. Prikazen sv. Mihaela. P. o. čl. br. za duše v v. Ta dan ali v osmini.

11. Ponedeljek. Bl. Benedikt. P. o. tretjered. Glede s. ned. pobož. pred prazn. S. J. in sv. Alojzija glej: dostavek!

13. Sreda. Sv. Peter Regalat. P. o. vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjered. tudi v žup. c., kjer ni redovne.

14. Četrtek. Kristusov vnebohod. P. o. čl. br. sv. R. T., kakor 7. dan. Dalje p. o. vsem, ki morejo dobiti odp. rimskih postajnih cerkv. (Glej opombo pri odp. za velkonoč v 4. št. »Bogoljubac.«) 2. čl. br. N. Lj. G. v br. e.; 3. čl. r. v. br. v katerikoli cerkvi; 4. čl. Mar. družb; 5. čl. škap. br. karm. M. b. v br. ali žup. c.; 6. tistim, ki nosijo viš. šk.; 7. čl. dr. kršč. družin; 8. čl. br. sv. Družine; 9. tretjered. — V. o.

17. Nedelja. Sv. Pashal. P. o. kakor 13. dan. (Kdor opravlja pred binkoštni ali v osmini devetdnevnic n. č. Sv. Duhu, dobi vsak dan odp. 7 let. Verniki, ki se pred binkoštni udeleže javne devetdnevnic n. č. Sv. Duhu, dobe vsak dan 10 let odp. P. o. pa pod nav. pogoji, če so bili vsaj petkrat pri tej nabožni vaji.)

18. Ponedeljek. Sv. Feliks Kant. P. o. kakor večeraj

19. Torek. Sv. Ivo. P. o. kakor 13. dan.

20. Sreda. Sv. Bernardin. P. o. kakor 13. dan.

21. Četrtek. Bl. Krišpin. P. o. kakor 13. dan.

24. Binkošti. Marija, Pomočnica Kristjanov. P. o.: 1. čl. škapul. br. karm. M. b.; 2. čl. r. v. br. v kateri koli cerkvi; 3. tistim, ki nosijo viš. škap.; 4. čl. br. Sv. Duha ta dan ali v osmini, če obiščejo br. ali žup. c.; 5. čl. dr. sv. Petra Klav., če molijo za razšir. sv. vere in p. n. sv. o.; 6. istim, kakor 13. dan; 7. čl. br. N. Lj. G. — V. o.

29. Petek. Sv. Magdalena Pariziška. P. o. čl. škap. br. karm. M. b.

30. Sobota. Sv. Ferdinand. P. o. kakor 13. dan.

31. Nedelja, zadnja v m. Sv. Trojica. N. Lj. G. presv. Sreča. Sv. Angela. P. o. vsem, ki vsaj trikrat na teden skupaj odmolijo r. v.; 2. istim kakor 13. dan; 3. čl. br. N. Lj. G. ta dan ali v osmini v br. e. — V. o.

Dostavek. Sestred. pobožnost n. č. sv. Alojziju: Kdor 6 nedelj povrsti prejme sv. o. in kaj moli ali premišluje ali drugače kaj dobrega stori n. č. sv. Alojziju, dobi vsako teh nedelj p. o. (Pričetek najbolje 17. maja.) — Sestred. pobožnost n. č. sv. S. J.: Kdor prejme zapovrstvo 6 nedelj ali 6 petkov pred praznikom sv. S. J. sv. obh. in moli p. n. sv. o. v cerkvi, kjer se ta praznik obhaja, dobi vselej p. o. (Začetek l. odnosno 3. maja.) — Šmarnice: Kdor hodi k šmarnicam ali pa sam zase vsak dan kaj moli n. č. M. b., dobi vsak dan 300 dni o., enkrat v m. pa p. o.

LJUDSKA OSOJILNICA

zadruga z neomejenim jamstvom
v lastni palači v Ljubljani, Miklo-
šičeva 6, nasproti hotela 'Union'

V LJUBLJANI

sprejema hranilne vloge v vsaki višini in jih najugodnejše obrestuje, daje posojila na vknjižbo in proti poroštvu. Posojilnica je bila ustanovljena 1895. leta.

Med vstajenjem in vnebohodom

Dr. Franc Lukman

Stirideset dni med Gospodovim vstajenjem in vnebohodom ima v božjem odrešilnem načrtu poseben pomen in namen, ki se dá iz sv. pisma jasno razbrati.

1. V tem času je dal Jezus svojim apostolom, ki jih je bil izbral za svoje priče pred ljudstvom (Apd 13,31), priložnost, da so se vsi, tudi oprezni dvomljivci Tomaž, dobrodušno prepričali o resničnosti njegovega vstajenja. Kasneje, ko so mu bili »priče v Jeruzalemu in po vsej Judeji in Samariji in do kraja sveta« (Apd 1, 8),

so lahko s polno zavestjo, da niso žrtev prevar, sanj ali prividov, rekli: »Kar je bilo od začetka, kar smo slišali, kar smo s svojimi očmi videli, kar smo gledali in so naše roke tipale, o Besedi življenja — in življenje se je razodelo in smo videli in spričujemo ter vam oznanjamo večno življenje, ki je bilo pri Očetu in se nam je razodelo — kar smo videli in slišali, oznanjamo tudi vam« (1 Jan 1, 1—3).

2. Mesijansko pričakovanje večjega dela judovskega ljudstva je bilo že zdavnaj krenilo na napačno pot. Pričakovali so svetnega rešitelja in gospodovalca. Tudi pričakovanje pobožnih Judov, ki so sicer pričakovali duhovnega odreše-

nika, ni bilo prosto takih zmotnih predstav. Od tod vprašanje enajsternih: »Gospod, ali boš v tem času obnovil Izraelovo kraljestvo?« (Apd 1, 6.) Pričakovanje svetnega Mesija je pa Judom zaprlo razum, da niso umevali mesijanskih napovedi v svetih knjigah stare zaveze: nekaterih sploh niso spoznali za mesijanske napovedi, druge so pa po svoje in napak razlagali. Zagrijalo je bilo na njih srcu (2 Kor 3, 14). Jezus jim je to večkrat očital. Apostolom, svojim pričam pred ljudstvom,

je pa Zveličar po svojem vstajenju odprl razum. Sv. Luka nam tole poroča: »In rekel jim je: 'To so besede, ki sem vam jih povedal, ko sem bil še pri vas: Treba je, da se dopolni vse, kar je o meni pisano v Mojzesovi postavi, prerokih in psalmih.' Tedaj jim je odprl razum, da so umevali pisma. In rekel jim je: 'Tako je pisano in tako je bilo treba Kristusu trpeti in vstati tretji dan od mrtvih in v njegovem imenu oznaniti pokoro ter odpuščanje grehov med vsemi narodi, začeni v Jeruzalemu. Vi pa ste priče teh reči« (Lk 24, 44—48).

3. Ko je apostolom odprl razum, da so umevali pisma, jim je Jezus dal sposobnost, v njegovem imenu oznanjati pokoro ter odpuščanje grehov. Dal jim je

pa še več: podelil jim je čudovito sodno oblast, odpuščati grehe. »Tedad jim je spet rekel: ‚Mir vam bodi! Kakor je Oče mene poslal, tudi jaz vas pošljem.‘ In po teh besedah je vanje dihnil in jim rekel: ‚Prejmite svetega Duha; katerim grehe odpustite, so jim odpuščeni; katerim jih zadržite, so jim zadržani« (Jan 20, 21 do 23). S tem je postavil sodišče miru in sprave z Bogom, sodišče, kakršnega ni na svetu. To sodišče ne oprostí človeka, ker je nedolžen, ampak človeka z grehi obloženega, naredi nedolžnega.

4. Že davno pred svojim trpljenjem je Jezus pri Filipovi Cezareji obljubil Petru, da bo nanj kot na skalni temelj sezidal svojo Cerkev in mu dal ključé nebeškega kraljestva. Obljubil mu je to, ko je bil Peter izpovedal svojo vero vanj: »Ti si Kristus, Sin živega Boga« (Mt 16, 16). V dneh po svojem vstajenju pa je Jezus svojo obljubo spolnil in ob Genezareškem jezeru Petra po trikratni izpovedi vdane ljubezni postavil vsej svoji čredi za pastirja: »Pasi moja jagnjeta; pasi moje ovce« (Jan 21, 15 do 17). Čudovito pomladansko jutro ob

Genezareškem jezeru, ko je udarila ustanovna ura Petrovega prvenstva, ki daje Kristusovi Cerkvi edinost in trdnost, ji jamči obstoj, življenje, rast in dejalnost!

5. Preden je poveljčani Zveličar z jeruzalemske Olske gore, kjer je bil začel trpeti, šel v nebesa, je še enkrat zbral enajstere na neki gori v Galileji. Ondi jim je, sklicujoč se na svojo vesoljno, nebesa in zemljo obsegajočo oblast, naročil, naj vrše njegovo učeniško, duhovniško in pastirsko službo po vsem svetu, med vsemi narodi. Svoje naročilo je podprl z veliko obljubo, ki se prav tako opira na njegovo vesoljno oblast, z obljubo, da bo pri svoji Cerkvi vse dni do konca sveta. Sv. apostoli in evangelist Matej, ki je bil med enajstnimi, poroča o tem slovesnem dogodku takole: »In Jezus je pristopil in jim spregovoril te besede: ‚Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji. Pojdite torej in učite vse narode; krščujte jih v imenu Očeta in Sina in svetega Duha in učite jih spolnjevati vse, kar koli sem vam zapovedal; in glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta« (Mt 28, 18—20).

Jože Pogačnik

Novi človek

V svetlih nočeh se pne čez visoko nebo mlečnobela rimska cesta. Učenjaki, ki študirajo zvezde, trdijo, da je samo na tem svetovnem prostoru 30 milijard sonc. To je 30.000 milijonov ali 3 in zraven deset ničel! Onstran rimske ceste pa zopet samih sonc mnogo, mnogo, morda toliko, da bi jih človek nikoli ne preštel. Ko bodo v Ameriki, kjer delajo doslej največji daljnogled, prvič pogledali z njim v svetovni prostor, se jim bodo v silnih daljavah nebesnega prostora nedvomno odkrila nova čuda.

Zemlja je kakor prašek v primeri s sonci velikani. In vendar je pisana in pestra, polna preraznovrstnih bitij, tudi tako majhnih, da jih komaj električni drobnogled najnovejšega časa za silo zazna. Učenjaki študirajo često vse svoje življenje na pr. le kamne mrtve pri-

rode, drugi samo rastline, tretji le živali — pa vendar, ali kdo med njimi pozna vse kamne, vse rastline, vse živali? Marsikdo omaga, ko samo eno bitje desetletja preučuje!

Ta preraznovrstna, velika in majhna bitja so vendar jasni — božji sledovi. Kakor po stopinjah v snegu ali na razmočeni stezi spoznaš, kdo je šel mimo, človek ali žival, odrasel ali otrok, ta ali ona divjad, ta ali oni ptič, tako so v vse stvari vtisnjeni sledovi Stvarnikovih rok. Kako lepo jih je znal brati eden največjih rastlinoslovcev, švedski zdravnik Karel Linné! V uvodu svoje knjige o naravi pravi: »Večni, neskončni, vsevedni Bog, ti si mi jasno razodel svoja dela v stvarstvu! Boga sem videl mimo iti in sem strmel.«

A en sam človek je več kakor vsa ta ozvezdja in nerazumna bitja naše zemljice. Zakaj človek ni samo medel sled svojega Stvarnika, temveč njegova podoba, da, njegova fotografija. Bog je neskončno popoln duh, ki umno misli in svobodno hoče. Tudi v človeku je duh, ki misli in svobodno hoče. Zato sta si Bog in človek podobna — kolikor omejeni človek more biti podoben neomejeni popolnosti! Bog to svojo podobo v človeku ljubi in jo varuje. Rajši pripusti, da človek svojo svobodo zlorabi za greh in odpad od Boga, kakor da bi preprečil greh s tem, da bi človeku svobodno voljo vzel in s tem razbil v njem svojo podobo. To pripusti tem bolj zato, ker je dovolj mogočen, da v dobro obrne vse, kar se iz človekovega greha skoti.

A spet je res, da je en sam človek v milosti več kakor vsi ljudje, če so le naravne božje podobe. Drobčen novorojenček, ki ga je oblija krstna voda, je stokrat in tisočkrat več kakor vsi učenjaki in umetniki, državniki in vojskovodje, bogatini in lepoticice, ki nimajo milosti. Po milosti postanemo na nedoumljiv način popolnoma Bogu podobni, jasen in celo živ in zelo točen **posnetek živega Boga** samega. Sveti Avguštin kar naravnost pravi, da je človek po milosti — bog: »Bog je zato postal človek, da bi človek postal — bog.«

Le zakaj je Bog človeka tako veličal, da ga je le malo pod angele znižal, s slavo in častjo ovenčal in čez dela svojih rok postavil, kakor poje sveti pesnik v 8. psalmu? Zato, da bi nekoč tudi človek mogel uživati tisto nepojmljivo in neizrekljivo srečo, ki jo uživa Bog sam. Bog nas hoče popolnoma prižeti na svoje prsi in nas popolnoma osrečiti na veke. »Okoli ni videlo, uho ni slišalo, v človekovo srce ni prišlo, kar je Bog pripravil njim, ki ga ljubijo« (1 Kor 2, 9).

Ta cilj, h kateremu nas Bog kliče, moramo imeti neprestano pred svojimi duhovnimi očmi, ako hočemo globlje prodreti v skrivnost milosti v človeškem srcu. Vse, kar Bog razlije v človekovo dušo obenem z milostjo, ima le ta smisel, da vodi k prelepemu cilju, da

nam pomaga, da ga tudi z lahkoto dosežemo, ako sami ne odgovemo.

Posvečujoča milost je kakor seme, ki ga vseje Bog v njivo našega srca. Tu seme vzkali in raste, raste. V cvetočo rožo pa se bo razprostrlo, ko bo sinil večni dan. Zdaj raste ta klica še v temi v naročju matere zemlje, v nevarnostih je še pred slano malega in zmrzaljo smrtnega greha. Ni še vzšla pred njo večna luč. Zato kristjani verujemo, da se bo naš prvi dan začel šele, ko bo naš dan na tem svetu zatonil; da se bo naše pravo življenje začelo šele, ko bo zemeljsko življenje umrlo. Prav to trdno pričakovanje blažene bodočnosti, ki pride po kratkih letih truda in dela, bodri kristjana in v vseh, na videz tudi obupnih razmerah navdaja z levjo srčnostjo in neizčrpno potrpljivostjo. Mučenci so zaradi tega upanja blaženega plačila z nasmehom šli v muke in v strašno smrt. Zato je sveti Pavel, kakor da se je zagledal v skrivnostni svet večnega življenja, pesniško lepo opominjal svoje Kološane (3, 2): »Kar je zgoraj, po tem hrepenite, ne po tem, kar je na zemlji.« Zato je prav cenil vse zemsko sv. Alojzij, ko si je često dejal: »Kaj je to v primeri z večnostjo?«

Milost v duši je za naše telesne oči in za človeško umovanje skrivnost. Skrivnostno življenje, ki polje v kristjanu po milosti, je telesnim očem in svetu skrito, a zato ni nič manj lepo in dragoceno. »Vaše življenje je s Kristusom skrito v Bogu« (Kol 3, 3), trdi sveti Pavel. Šele to nadnaravno življenje milosti pa daje našemu zemeljskemu življenju globok in resen smisel. Zaradi njega je življenje res vredno življenja!

*

Ko Bog preustvari dušo v svojo čisto podobo, dušo »prerodi«. O tem skrivnostnem prerodenju je poučeval Gospod učenega Nikodema v nočnem razgovoru: »Ako se kdo iznova ne rodi, ne more videti božjega kraljestva. Resnično, resnično, potem ti, ako se kdo ne rodi iz vode in Duha, ne more priti v božje kraljestvo« (Jan 2, 4 sl.). Apostol narodov pa imenuje to prerodenje tudi novo stvarjenje v Kristusu (Ef 2, 10), v kate-

rem se začne **novi človek**, ki je ustvarjen po Bogu v resnični pravičnosti in svetosti (Ef 4, 24). Zato isti apostol kar pribije, da smo po milosti: **nova stvar** (Gal 6, 15), nastala v kopeli prerojenja in prenovljenja v Svetem Duhu (Tit 3, 5). S prerojenjem se začne v človeku po nauku svetega apostola Janeza v človeku novo, večno **življenje**, po nauku prvih treh evangelijev pa tedaj zavlada v človekovi duši **božje kraljestvo**. In zopet nadaljuje ta nauk duhoviti apostol narodov, ko pojasnjuje: »Božje kraljestvo ni jed in pijača, ampak **pravičnost in mir in veselje v Svetem Duhu**« (Rimlj 14, 17).

Iz teh svetopisemskih oznak milosti se nam odpirajo novi razgledi v ne-

skončne dalje božjih skrivnosti. Zamisliti se je treba in iti za sveto misljo, ki jo navdihuje božje pismo. Mnogo mnogo dalje kakor najboljši daljnogled sveta v vsemirje, vodi duhovni daljnogled vere v vsemirje Duha. Prisluhnimo sveti skrivnosti, ki po milosti tajno živi v naši duši. Bodimo kakor Marija, ki je sedela pri Gospodovih nogah, tenko poslušajoč njegove besede, in je slišala tudi pohvalo, da je izvolila najboljši del, ki ji ne bo odvzet.

Če vemo, kaj imamo z milostjo, bomo razumeli, da je smrtni greh zares največje zlo, ker nam ukrade iz duše najdražje: nadnaravno bogopodobnost, ki je skrivnostni zametek neskončne sreče pri našem Očetu v nebesih.

Prof. Janez Oražem

≡ ŽIV ČUDEŽ ≡

Pred dobrimi tisoč devet sto leti se je prigodil v Jeruzalemu velik čudež. V podobi plamenov je prišel na zemljo sveti Duh in v njegovi moči so apostoli govorili tako, da jih je vsak slišal v svojem jeziku. Ljudje so strmeli in se vpraševali: »Kako da mi slišimo vsak svoj jezik, v katerem smo se rodili: Parti, Medi in Elamljani, in kateri smo iz Mezopotamije in Judeje in Kapadocije, Ponta in Azije, Frigije in Pamfilije, Egipta in libijskih krajev pri Cirení, in mi iz Rima, Judje in spreobrnjenci, Krečani in Arabci — jih slišimo v naših jezikih oznanjati velika dela božja« (Apd 2, 8—12).

Ali ni bil to zares velik čudež? Zastopniki skoraj vseh tedaj znanih jezikov razumejo apostolsko govorico. In to ne samo za silo. Tako do jedra proniknejo v Petrove besede, da v skrbeh vprašujejo: »Kaj naj storimo, bratje?« In dalo se jih je krstiti tisti dan okoli tri tisoč.

Velik čudež, zares! A skoraj bi dejal, da je še večji čudež to, kar pišejo Apostolska dejanja malo naprej: »Bili pa so stanovitni v nauku apostolov in bratški skupnosti, v lomljenju kruha in molitvah... Vsi so bili skupaj in so imeli vse skupno; posestva in premoženje so prodajali in jih razdeljevali med vse, kolikor je kdo potreboval. Vsak dan so

enodušno še prihajali v tempelj, lomili po hišah kruh in uživali jed z veselim in preprostim srcem, hvaleč Boga in priljubljeni pri vsem ljudstvu. Gospod pa je vsak dan pridruževal takih, ki naj bi se zveličali« (2, 42—47).

Ta čudovita in trajna skupnost, to **ново življenje** — ali ni tudi to pravi čudež? Čudež, ki se ne zgodi samo enkrat, nenadno in nepričakovano, temveč čudež, ki se dogaja kar naprej in naprej? Čudež, ki živi...?

In ta živi čudež imenujejo ista Apostolska dejanja — **Cerkev**.

Cerkev je danes velika družba; skoraj štiri sto milijonov udov šteje. Ali pa je še vedno čudež? Še! A tako velik in nepregleden, tako vsestranski in mnogovrsten, da bi lahko z narodnim pregovorom rekli, da od samih dreves gozda ne vidimo. Temu smo sami krivi, ker gledati prav ne znamo: v daljavi in višavi iščemo Cerkev, ki je v resnici pri nas doma — v naši domači župniji.

Zanimivo je, da se je v prvih časih vsaka verska občina imenovala »cerkev«. Kamor koli so apostoli prišli, so ustanavljali cerkve, kasneje pa so jih obiskovali in jim pisali pisma. Vse te male cerkve pa so istočasno tvorile eno samo vesoljno (katoliško) Cerkev. Obojega so se stari kristjani živo za-

Janez Filipič: **Spomni se ...**

Malo je molitev, ki bi bile tako pozna- ne, kot je molitev »Spomni se, o premi- la Devica Marija«. Učeni prof. dr. Emil Campana celo piše v svoji knjigi: Maria nel culto cattolico, da je ta molitev bolj raz- širjena kot pa Zdrava Marija. To najbrž ne bo držalo, toda res je tako lepa in v srce se- gajoča, da ne more pustiti človeka hladnega. V njej je obseženo vse, kar more narekovati otroško zaupanje do Matere božje. Je pa ta molitev tudi silen slavošpev na Marijino dobrotlji-

vedali. Vesoljna Cerkev jim je bila prav zato tako živo pred očmi, ker so v svoji mali cerkvi doma — danes bi rekli v svoji župniji — gledali veliko vesoljno Cerkev. Po domači cerkvi in s svojo cerkvijo so živeli v vesoljni Cerkvi. Zato so bolj doumeli skrivnostni nauk, da v njih še vedno živi Jezus in deluje sveti Duh; da so oni samo nadaljevanje Je- zusovega življenja in neprestani čudež svetega Duha. Ker so bili od te zavesti prekvašeni, so zares ustvarjali tudi na zemlji novo življenje. Zato so tudi drugi gledali v njih božje čudo in po njih spo- znavali Kristusa. Živi čudež Cerkve je nje same utrjeval v veri, druge pa vabil k spreobrnjenju.

Zakaj bi še danes ne bilo tako? Saj so tudi naše župnije cerkvice: našemu kratkovidnemu očesu približana in v naše malo življenje prestavljena Cerkev! Da bi mogli za binško praznik to razumeti! Da bi znali apostoli vseh žup- nij — župnijski duhovniki tako govoriti, da bi jih slišali ne samo vsak v svojem

Marijansko življenje

v Združenih državah Severne Ame- rike. »Priznati je treba,« piše p. Daniel A. Lord, dr. J., »da je bil čas, ko so Marijine družbe imele spanje pravičnega in se je vse njih udejstvovanje omejevalo na me- sečno sv. obhajilo in družabne sestanke pa športne prireditve.« Zadnja leta se pa opazuje, da je apostolski duh v kongregacijah znatno napredoval. Članstvo se zanimlje za liturgično obnovo, po- mača pri delu za dušno pastiro- vanje v župnijah, je zaposleno pri karitativnem gibanju, pri katoli- škem slovstvu in vpeljavi verske- ga gledališča. V vseh državah Se- verne Amerike imajo sedaj okrog 12.000 Marijinih družb, ki so ta- kole ločene: 650 je kongregacij za može in fante, čez 5000 za žen- stvo, 400 za visokošolce, 4500 za srednje- in visokošolce; druge za razne strokovne skupine.

jeziku, marveč vsak v svojem srcu! Je- zik je namreč eden, a srca so različna med nami. In govoriti tako, da tudi vsako srce razume in pod težo odgovor- nosti vpraša, »kaj naj storimo, bratje?«, je še večji čudež! In da bi jih potem vseh tri tisoč ali kolikor jih je že v fari, zares poživilo svojo krstno milost! Da bi vsi postali stanovitni v nauku, molitvah, lomljenju nebeškega kruha in bratski skupnosti ...!

Ali mislite, da bi ne bil to prav tako močan čudež, ki bi naše lastno življenje spremenil in povabil tudi druge v naš krog — našo cerkev? Dostikrat slišimo: »Samo čudež me še reši!« Ali ni morda vprav majhno in drobno delo v okviru župnije odrešilno za krščanstvo? Mnogo smo že hlatali za velikimi uspehi, iskali velikih čudežev — pravo čudo, čudo žive župnije po vzoru prvih cerkva — župnij — pa je ostalo našim očem pri- krito. Naj ga vendar že odkrije veliki binško dan!

Posebno skrb imajo tam za izobrazbo voditeljev v kongregacijah. Vsako poletje oskrbe dalje tečaje po večjih središčih, ki trajajo 8—14 dni. Lanskoletnih tečajev v New Yorku, Washingtonu, Chicagu, Denveru in San Antonisu se je udeležilo do 5000 bodočih voditeljev. Centrala je v mestu St. Louis, kjer ima opravka 6 duhovnikov in 40 laikov — v službi apostolstva.

Očetova beseda

Dne 24. majnika l. 1939 je sprejel sedanji sv. oče okrog 5000 romarjev; med temi je bilo okrog 500 Slovencev, med njimi mnogi v narodni noši. Skupino je vodil prevzvišeni gospod škof dr. Gregorij Rožman. V njej so bili zastopniki raznih mladinskih organizacij, med njimi mnogo kongreganistov.

V svojem nagovoru se je Pij XII. posebej obrnil na slovenske romarje z besedami:

»V veliko tolažbo je sv. oče tu sporočilo, da versko življenje lepo procvita med ljubljenskimi slovenskimi katoličani in da se prizadevajo za še bujnejši razcvet verskega življenja s pobožnostjo do Srca Jezusovega, z Marijinimi kongregacijami in katoliško akcijo.«

Tako je poročal list: Osservatore Romano 26. maja 1939.

Osrednje glasilo Marijinih družb »Acies ordinata«, ki je ponatisnilo to poročilo, pa dostavlja:

»To novico sporočamo vsem kongregacijam s toliko večjim veseljem, ker je bila to pač prva prilika, pri kateri je novi papež Pij XII. pred vso javnostjo naglasil velik pomen Marijinih kongregacij za versko katoliško življenje.

ZAPISKI

Ljubezen in zakon.

»Da je ljubezen edina podlaga za zakon — tako slišim večkrat — in če ljubezen premine, tudi zakon nima več podlage in ne pravice do obstoja: naj se razveže ter sklene nov, kakor nova ljubezen veleva. Lepo prosim, razložite mi to.«

Da je ljubezen v zakonu potrebna, je več kot jasno. Tega nam ne veleva samo naravna pamet, temveč tudi božja beseda. Sv. Pavel ponovno poudarja to zahtevo.

Da je ljubezen v zakonu nekaj nujnega, vemo tudi iz tegale pre-

vost in njeno mogočno priprošnjo, kajti kdor koli jo moli, glasno izpoveduje, da Marija še ni nikogar zapustila, ki se je k njej zatekel. Tudi besedilo je primerno globoki vsebini te molitve. Tu ni nobene gostobesednosti, ampak trezni in zdravi izrazi, ki vsebujejo nepremagljivo zaupanje otroškega srca. Marijo kličemo na pomoč z naslovi, ki ji morajo biti posebno ljubi in dragi.

Jasno je, da je ta molitev morala priteči iz duše nekoga, ki je bil posebno vnet častilec Matere božje. Misli se tu na sv. Bernarda, ki naj bi bil začetnik te molitve.

Res je, da so misli te molitve povzete iz pridig sv. Bernarda. Zlasti sta v njegovih govorih dve mesti, ki se skladata z mislimi v molitvi »Spomni se«. Tako pravi na nekem mestu: »Molči naj o tvojem usmiljenju, o preblažena Devica, tisti, ki misli, da mu nisi prišla na pomoč, ko te je klical v svojih stiskah.« (IV. govor za praznik Vnebovzeta.) Drugod zopet govori: »Sklicujoč se na najnežnejšo ljubezen tvojega srca, o Mati usmiljenja, se zateka k tebi pred teboj klečeča Luna (to je sv. Cerkev); saj si postavljena kot srednica pri Soncu pravice.« (Iz govora na osmini Vnebovzeta.)

Vidi se torej, da so misli te molitve povzete po sv. Bernardu. In prav po njegovih mislih je nastala znatno daljša molitev Spomni se, ki je bila v navadi v 15. stoletju in jo dobimo tudi že tiskano l. 1489. in ponovno l. 1503.

Vnet apostol sedanje krajše molitve pa je postal v začetku 17. stoletja predvsem sloviti Klodij Bernard s priimkom »ubogi duhovnik«. Rodil se je l. 1588. v Dižonu na Francoskem. Njegov oče je bil ugleden in zelo bogat pravnik. Prvotno si je tudi on izbral ta poklic. Kot tak je zaslovel zlasti v najvišjih plemiških krogih. Naenkrat pa se je premislil. Poslovil se je od prvotnega poklica, postal je duhovnik, razdelil je vse premoženje, ki je znašalo nič manj kot pol milijona frankov tedanje vrednosti, med ubožce ter se preselil v Pariz. Tu se je ponudil v pomoč kazenskemu sodišču, ki je imelo opraviti z zločinci. V tem poklicu je storil neizmerno dobrega. Postal je drugi sv. Frančišek Asiški. Cerkev že razpravlja o njegovi proglasitvi za svetnika. Pripomoček pa, ki je z njim storil v dušnem in telesnem oziru toliko dobrega, je ravno molitev Spomni se. Sam trdi, da jo je prejel od svojih pobožnih staršev in da je sam na sebi občutil nje blagodejni vpliv, saj pravi v pismu kraljici Ani, da je s pomočjo te molitve čudežno ozdravel. V zahvalo je poskrbel, da je bila molitev natisnjena v 200.000 izvodih, kar je bilo za 17. stoletje izredno veliko.

Koliko čudežnih dogodkov je doživel Klodij Bernard s to molitvijo, pričajo več kot zadostno spisi, ki so pripravljani in potrebni za njegovo proglasitev svetnikom.

Nekoč bi moral biti neki zločinec kaznovan s smrtjo. Več duhovnikov ga je obiskalo, da bi ga spravili z Bogom. Pa zastoj, ostal je zakrknjen. Ko so že vsi obupali nad njegovim spreobrnjenjem, se je napotil k njemu tudi »ubogi duhovnik«. Prvi obisk je bil seveda takšen, kot se je moralo pričakovati. Ne le da je zločinec odklonil vsak razgovor, še s silo je hotel Klodija vreči iz jetniške celice. Toda duhovnik ni obupal. Vrgel se je pred jetnikom na kolena ter začel moliti glasno: Spomni se. Zločinec se ni mogel več ustavljati žarkom milosti. Na glas je pričel jokati in ves skesan je bil pripravljen prejeti svete zakramente. Takih in podobnih dogodkov je veliko spričanih iz življenja Klodija Bernarda.

Delo ljubezni, ki je potekalo iz duhovniškega srca, mu je odprlo pot v nebesa. V službi apostolske ljubezni si je nakopal neozdravljivo jetiko, ki mu je ugasnila luč življenja. Umril je 23. marca 1641. leta. Ob zadnji uri mu je bilo največja tolažba razpelo, ki ga je držal v rokah, in list z molitvijo Spomni se.

Molitvi Spomni se se je pridružila proti koncu leta 1640. še tale prošnja: Pozdravljena, prevzvišena kraljica miru, najsvetejša Mati božja! Stori po najsvetejšem Srcu Jezusovem, ki je tvoj sin in knez miru, da neha njegova jeza in v miru vlada nad nami. Spomni se, o premila Devica Marija... Ta pristavek pripisujejo Jakobu iz Dižona, toda prav verjetno je, da je imel svoj delež zgoraj omenjeni Klodij Bernard. Tudi v tej obliki je postala molitvica kmalu močno priljubljena.

Ob stoletnici prvih

NAŠIH ŠMARNIC

Viktor Kragl

Ljubljanska frančiškanska knjižnica hrani še Volčičev rokopis prvih njegovih »Šmarnic«. Iz nje je razvidno, kako si je prizadeval, da bi dal knjigi tudi lepo zunanjo obliko, česar pa tiskarna, ki je delo prevzela, ni zmoгла. Prve svoje »Šmarnice« je Volčič priredil le za majniške nedelje. Obsegajo premišljevanja o človekovem namenu na zemlji, o grehu, o pokori in o štirih poslednjih rečeh. Tudi za leto 1856 je Volčič priredil »Šmarnice za nedelje«. Teh pa ni najti v nobeni javni knjižnici, ne v Ljubljani,

mišljevanja: krščanski zakon je podoba, odsev — še več: je neka ponovitev, udeležba skrivnostne zveze Kristusa s Cerkvijo. Kakor se namreč iz te zveze Kristusa s Cerkvijo rodi, vzdržuje in krepi duhovno življenje vernikovo, tako se iz zakonske zveze rodi telesno življenje vernikovo. Obe zvezi (Kristusova s cerkvijo in zakonska) imata namen roditi celega vernika ter ga končno pripeljati do večnega zveličanja. Zakonska zveza in zveza Kristusova s Cerkvijo sta si torej več kot samo podobni, temveč se najtesneje med seboj prepletata in dopolnjujeta, sta na neki način eno in isto: Kristus živi in biva v zakonskih kot ženin neveste sv. Cerkve. Odtod globoke besede sv. Pavla, ki v pismu Efežanom najprvo navaja stavek iz svelega pisma stare zaveze: »Zaradi tega bo zapustil človek očeta in mater in se bo držal svoje žene in bosta dva eno telo.« potem pa nadaljuje: »Ta skrivnost je velika; jaz pa pravim: v Kristusu in Cerkvi.« To se pravi: zakon, ki ga je Bog ustanovil v stari zavezi in ki tako tesno zveže moža in ženo, da sta dva eno telo, ni samo nekaj svetnega in naravnega, ampak je skrivnost, ki oznanja, pomenja in obljublja skrivnostno, zakramentalno zvezo med Kristusom-ženinom in Cerkvijo-nevesto. Če pa je bil že zakon stare zaveze predpoda Kristusove zveze s Cerkvijo, je toliko bolj krščanski zakon živ odsev, pravi izraz, življenjska udeležba te božje zveze. Med Kristusom in Cerkvijo pa vlada največja in neminljiva ljubezen, torej mora biti ta posvečena ljubezen — in to smo hoteli povedati — tudi med možem in ženo.

Kaj pa, če ljubezen premine, ali s tem premine tudi zakon? Nikakor ne! Izvor in podlaga posameznega zakona ni namreč ljubezen, temveč medsebojna pogodba, s katero se mož in žena pred poročnim oltarjem dušno in telesno drug drugemu izročita. Ta pogodba je po volji božji nepreklicna. Tako je govoril Jezus: »Kdor koli se od svoje žene loči in oženi z drugo, preštvuje proti prvi, in ako se žena, ki se je ločila od svojega moža, omoži z drugim, preštvuje (Mk 10, 11—12).« Božja zapoved pa je vrhovno merilo za vsakogar, za kristjana in poganca, za vernika in brezbožca. Tudi so vse božje zapovedi take, da vedno in povsod varujejo in ščitijo blagor in korist človeštva. Torej je tudi ta zapoved

o nerazvezljivosti zakona človeštvu v blagor in korist. To nam tudi pamet sama dovolj pove.

Pomanjkanje ljubezni torej nikakor ne razveže zakona. Kaj pa naj se zgodi? Popravi naj se tam, kjer se je zagrešilo, in to, kar se je zagrešilo. Ljubezen med možem in ženo mine v 99 primerih izmed 100 po krivdi zakonskih samih: spolna strast, nezvestoba, zapravljanje, pijančevanje, nepotrpežljivost, jeza, surovost itd. Če pa je krivda pri zakonskih, naj se popravi zakonski, ne pa božja zapoved, ki je dobra in bo dobra ostala. Vzemimo primer: če bi večina ljudi iz samega ljubeča pohlepa kradla, goljufala in ropala, ali naj potem popravljamo božjo zapoved: Ne kradi? Ali pa naj mislimo na pobiljanje tatov, goljufov in roparjev? Odgovor je vsakomur jasen. Kar pa velja za eno božjo zapoved, velja tudi za druge.

Poglavje o nezaslišanih zločinih

se je vrnilo v zgodovino slovenskega ljudstva: Poleg drugih sta dva mlada, upapolna, poštena in zgljedna akademika tihi teden padla pod orožjem zločinskih rok! Kdo so ubijalci, ki znašajo svoj živinski srd na rodnega brata, slovenskega visokošolca iz kmečke hiše? Zaslepljenci so iz vrst tistih prevratnežev, ki se skrivajo pod krinko neke fronte, kot falange breznarodne, kulturo uničujoče komunistične zmote.

Človek se zgraža in ugiblje, čemu njih sramota, kajnovska, bratomorna ubijanja, ki vpijejo do nebes! Čemu tolovajstva in vsa krivična dejanja, ki so povzročila slovenskemu ljudstvu že toliko gorja, strahu in žalosti! Od kod ta zaslepljenost?

Ko se je širil turobni glas o ubojstvu dveh mladih slovenskih akademikov, ki sta reševanje slovenske univerze smatrala za svojo dolžnost, so se našemu ljudstvu odprle oči. Ogromna udeležba pri pogrebu padlega akademika Francea Zupca na praznik sv. Jožefa, in še večji naval vseh slojev, ki so se zbrali na tiho nedeljo ob pogrebu druge žrtve: Jaroslava Kiklja, priča, da je javnost očitno in glasno obsodila kajnovsko početje brezvestnega uslužbenca znanih prevratnikov.

Prečudno pa je, da se dobe tudi med sicer neoporečnimi našimi rojaki take izjeme, ki te vrste tolovajstva kakor koli opravičujejo, če ne zagovarjajo. Vpliv teroristov

ne izven Ljubljane. Za leto 1860 je Volčič oskrbel »Nove Šmarnice«, ki so l. 1867 izšle v drugi izdaji. Okrasil jih je z naslovno podobo Marije Pomagaj z Brezij, s prvotno božjepotno cerkvico. Za »Nove Šmarnice« je Volčič uporabil isto tvarino kakor za svoje prve »Šmarnice«; toda v teh »Novih Šmarnicah« se ni več omejil na posamezne majniške nedelje, ampak je premišljevanja raztegnil na vse dni majnika, torej na 31 premišljevanj. Poleg prej naštetih naukov je dodal še pouk o molitvi, o pokorščini, ponižnosti, potrpežljivosti, čistosti, o lenobi, o pregrehah z jezikom storjenih, o zatajevanju samega sebe, o ljubezni do samote, o trpljenju, o sv. Rešnjem Telesu in o stanovitnosti v dobrem.

V letih 1879 in 1892 je Mohorjeva družba izdala še četrte in pete Volčičeve »Šmarnice«. Volčič sam jih je izbral naslov: »Šmarnice Naše ljube Gospe presv. Srca«. Povzel jih je po P. Arnoldu, S. J. Že prvim svojim Šmarnicam je Volčič pridelal naslovni strani mično sliko Marijinega in Jezusovega presv. Srca. Marija drži v naročju božje Dete, objema ga z levico, ki jo polaga na njegovo presv. Srce; mali Jezus pa kaže s svojo desnico na milo Srce svoje Matere; iz Marijine razproščene desnice pa lijejo svetli žarki na človeško srce pred njo. Volčič trdi o tej sliki, da se mu zdi, kot bi nam božje Dete prigovarjalo, naj posnemamo Marijino Srce in kot bi nas Marija vabila za čiščenje božjega Srca! S prelepo razlago te slike nas z vso iskrenostjo vnema za čiščenje Srca Jezusovega in Marijinega.

Posebno plodovito šmarnično leto je bilo leto 1856. Tedaj so izšle, kakor smo slišali, Trstenjakove »Šmarnice« v drugi izdaji. Volčič je nudil svoje druge Šmarnice za nedelje, hkrati so pa še izšle Pintarjeve in Stojan-Kosarjeve »Šmarnice«.

Lavrencij Pintar je kot preddvorski kapelan v tretjem delu svoje knjige »Marija Devica, nebes in zemlje kraljica, naša preljuba mati in pomočnica« pod poglavjem »Marijin mesec« priobčil za vsak dan majnika mikavna premišljevanja o Jezusovem in Marijinem življenju z mnogimi zgledi, povzetimi iz domačega življenja; nekaj zgledov je povzel tudi iz Valvazorja. Knjigo poživljajo presrčne molitve in domače pesmi. — Pintar Lavrencij je bil doma pri Sv. Tomažu nad Praprotnim župnije Selca. Kot preddvorski kapelan je prišel za župnika na Breznico (1861—1874), od tam pa v pokoj nazaj v Preddvor, kjer je umrl 10. septembra l. 1875. Pintar je bil tudi državni in deželni poslanec. Bil je obenem dober sadjar,

pa tudi pisatelj nabožnih in gospodarskih spisov in životopisov.

V Celovcu je l. 1856 izšel »Marije Rožen cvet«, ki sta ga v počaščenje Jezusovega in Marijinega Srca po sv. Alfonzu Lig. priredila braslovški župnik in dekan Mihael Stojan in tedanji njegov kapelan, braslovški rojak Fr. Kosar. Prav obširna so v teh Šmarnicah vsakodnevna premišljevanja o Marijinem življenju; nato je uvrščenih za vsak dan pre mnogo vzklikov v počaščenje za tisti dan določene skrivnosti iz Marijinega ali Jožefovega življenja. Za vsak dan majnika je pridejana tudi posebna »vaja« (vadba) in »molitev«. Vsak šmarnični dan sklepa pisatelj s posebno pesmijo na čast Materi božji, kateri ob koncu pristavi še nekaj vzklikov iz lavretanskih litanij z vsakodnevno prošnjo:

»Sveta Marija, sladko ime,
po Tebi vzdihuje moje srce.
Roža duhovna, milosti polna,
prosi za nas, grešnike vse.«

Nikar prezreti podnaslova Stojan-Kosarjevih Šmarnic, ki pravi, da so te Šmarnice »Molitvene bukve s premišljevanjem v počaščenje najsv. Src Jezusa in Marije. (Dalje.)

SION

Marijin grič

Dr. Andr. Snoj

Južni del mesta Jeruzalema še danes nosi staro in častljivo ime Sion. V nekdanjih časih je bilo tu središče vsega jeruzalemskega življenja. Sion je od vseh strani viden in ima nad vse lepo lego. Sionskega griča je najlepši razgled ne samo na mesto, ampak tudi na vsa bližnja in daljna okolica.

Središče Siona je veličastna Marijina cerkev Dormitio, posvečena spominu Marijine smrti. Na mestu, kjer stoji ta cerkev, so verniki v vseh časih, kolikor daleč nazaj sega izročilo, častili Devico Marijo, zato smemo Sion po pravici imenovati Marijin grič.

Sionski grič je v najstarejši zgodovini krščanstva igral važno vlogo. Tu ni stala samo najstarejša Marijina cerkev, ampak najstarejša krščanska cerkev sploh. Po dobro potrjenem poročilu, ki se nikoli v zgodovini ni pretrgalo, je stala na Sionu hiša Marije, matere evangelista Marka, in v njej obednica, v kateri je Gospod obhajal z apostoli zadnjo večerjo. Na tem svetem kraju, kjer je bil postavljen zakrament sv. Rešnjega Telesa, so se verniki takoj po Gospodovem vnebohodu pričeli zbirati k molitvi in božji službi. Tu je prišel na apostole in Marijo o bitkošnih sv. Duh, tu je imel apostol Peter svojo prvo

je pač očividno. In prav tako nerazumljivo je, da nekateri, ki to razdiralno fronto denarno podpirajo, ne uvidijo, da so za vse nesreče in za vse gorje, kakor tudi za žrtve, ki padajo, soodgovorni pred Bogom in pred vestjo.

Pri žrtvah iz akademskih skupin nam je v tolažbo, da sta padla dva junaka, ki sta bila ne le poštena in krščansko živeča, ampak kar vzorna in odlična. Rajni Jaroslav Kikelj, ki sta ga odlikovali zlasti dve kreposti: živa, otroška vera in neomadeževana, kristalna čistost, je živel trajno evharistično. Tovariši so ga ljubili in spoštovali ter prav zastra izrednih vrlin izbrali za načelnika akademskega odseka Kat. akcije. Z njegovo tragično smrtjo je dobila ta skupina KA svojega prvega mučenca in upamo tudi svetnika, kakor se je izrazil ljubljanski škof, ki je pokojnega osebno dobro poznal. Rajni Kikelj je bil za smrt dobro pripravljen. Ko so ga opozarjali, naj se nekoliko bolj varuje — bil je namreč na listi obsojencev, ki so jo bili sestavili teroristi — je prostodušno odgovoril: »Bom šel pa prej v nebesa«.

Ko objokujemo te narodne žrtve, ne moremo drugega kot moliti za mrtve junake. Sodbo in presodbo pa prepuščamo neskončno pravičnemu Bogu s prošnjo, naj dodeli milost spoznanja in spreobrnjenja zasleplencem, krivičnikom in nesrečnim kajnovcem. — Na enak način je legel v prezgodnji grob tudi g. Hubert Leiler. Po razdejanju in pekočih ranah, prizadetih po tolovajski roki, ga je smrt rešila desetdnevnega mučeništva in ohromelosti ter drugih tegob, ki bi bile neizogibne. Rajni bi bil poleti praznoval 25 letnico mašništva. Molimo zanj!

KKK

Kongresi Kristusa Kralja so odloženi, kakor vsi večji mednarodni shodi. Ni pa zastalo delo v odseku za pripravo kongresov KK. Ta odsek ima sedež v Ljubljani. Za dosego vzvišenega cilja, ki ga imajo ti kongresi, namreč kako svet pokristjaniti, se je treba mnogo posvetovati, kar omenjeni odsek po možnosti tudi izvršuje. Nato bo prišlo izvrševanje.

Vzrokov, ki gladijo pot razkristjanjenju in moralnemu zlu, ni treba daleč iskati, saj jih odkriva beseda Sv. pisma: materializem (poželenje mesa, poželenje oči) in napuh življenja, so vrelci, ki ne-

tijo razkristjanjevanje. Kako jih zamasiti, zajeziti?

Med izdatnimi pomočki, da se svet, ki je mnogokje samo bolj po imenu še krščanski, povrne h Kristusu, je treba čim več takih vernikov, ki se dvigajo v verskem življenju nad povprečnost, ki jim je Kristusov evanđelij merilo in ravnilo za vsa dejanja in nehanja. Verniki pa, ki izvršujejo svoje verske dolžnosti prav toliko in samo toliko, da še ustrezajo zapovedi in navadi, ne bodo pripomogli krščanstvu na noge. To trditve je dokazoval na enem izmed študijskih večerov prof. dr. Alf. Levičnik iz knjig nemških, francoskih, italijanskih in angleških bogoslovnih pisateljev. Vzornikov iz vseh stanov potrebujemo, takih, ki jih moremo imenovati: luč sveta, sol zemlje, kvas za prerojenje.

Pri razgovoru o razpravi dr. Levičnika se je zopet poudarjalo, kako potrebno je širiti versko znanje med vse plasti, zlasti tudi med mlačne, površne kristjane in ne nazadnje med tako imenovano razumnštvo, ki se peča z vsemi znanstvi in vedo, najmanj pa z verskimi. Kako si v tem pogledu pomagati (z razširjevanjem poljudno pisanih knjžic, z razpravami v verskih listih, z odseki za veronauk v Mar. kongregacijah, z bratovščino krščanskega nauka i. dr.), o tem bo še čas za razmišljanje.

G. K. V. je govoril o vprašanju »Kako pokristjaniti svet«: Kratko in točno takole: »Tri pomočke poznam: Duhovne vaje, skrb za rešitev socialnega vprašanja na podlagi krščanske pravičnosti in ljubezni, ter skrb za vnanje katoliške misijone.

Toda spravitli napuhu, prevzetnosti in materializmu vdanega človeka, zlasti če se prišteva med tiste inteligenčne vrste, ki so glede znanja verskih resnic na trhljih nogah, k duhovnim vajam, ki bi jih zanesljivo rešile, — za to je treba posebne pomoči, posebne milosti Svetega Duha. Zanj moramo moliti zasebno in javno v cerkvi.

Holandija je bila odlično katoliška, ker so se vsi katoliški verniki mogli pogosto zvrstiti k ločenim duhovnim vajam!

Povodenj blata. Zadnje čase so ameriški katoličani začeli boj zoper povodenj nenravnih, škodljivih in pohujšljivih knjig in časopisov. V 30 škofijah so zatrjevali, da je nenravno slovstvo večja nevarnost ko rumena mrzlica in kolera, ki sta nekoč razsajali v državi Louis-

pridigo in krstil prve kristjane. V tej hiši so verniki l. 42. molili za svojega poglavarja, ko ga je kralj Herod Agripa vrgel v ječo; tu se je sv. Peter pred 1900 leti poslovil od svojih vernikov in odšel na novo apostolsko delo v večni Rim.

Zanesljivi pisani viri poročajo, da je že v začetku 2. stol. na tem mestu stala majhna cerkev, prva krščanska hiša božja. Imenovala se je »Cerkev apostolov« ali tudi »Sveti Sion«. Ko še ni bilo na Kalvariji svetišča, so se že na Sionu zbirali verniki in obhajali službo božjo. Ker je število kristjanov hitro naraščalo, je bila cerkev kmalu premajhna; zato je bila večkrat prezidana in povečana, a po prihodu Perzijcev (l. 614.) in Arabcev (l. 637.) tudi večkrat porušena. Izpričano je, da so že v 4. stoletju obhajali v tej cerkvi ne samo spomin na postavitev najsvetejšega Zakramenta, ampak tudi na Marijo, ki je na Sionu, blizu »Obednice«, v hiši apostola Janeza preživela zadnja leta svojega življenja in tukaj tudi blaženo umrla.

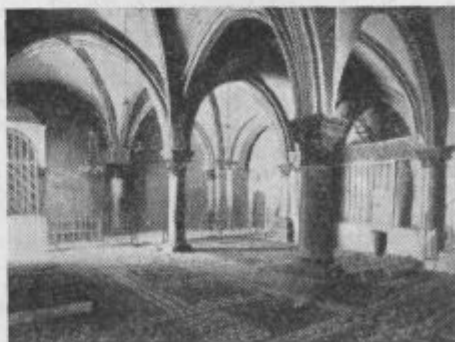
Posebno se je na tem kraju povzdignilo češčenje Marijino v srednjem veku. Ko so namreč križarji zagospodovali nad Palestino in osvojili Jeruzalem, so na razvalinah stare »cerkve apostolov« na Sionu zgradili mogočno cerkev s tremi ladjami. V eni teh ladij se je kot posebna kapela ohranjala nekdanja dvorana zadnje večerje; druga kapela je bila posvečena spominu Marijine smrti in se je že takrat imenovala »Dormitio« (Smrtno spanje).

Zal se veličastna križarska cerkev z lepo Marijino kapelo ni dolgo ohranila. Porušena je bila z mnogimi drugimi palestinskimi svetišči kmalu po letu 1187., ko je sultan Saladin premagal blizu gore Tabora križarsko vojsko in osvojil glavno mesto Jeruzalem. Franciškani, ki so l. 1342. prevzeli v varstvo svete kraje, porušene cerkve na Sionu niso več pozidali, pač pa so nekdanjo dvorano zadnje večerje na novo preuredili v svetišče in ostali na Sionu do l. 1551., ko so jih od tam pregnali mohamedani in njih cerkev spremenili v mošejo. Na kraju Marijine smrti pa je ruševine srednjeveške cerkve prerastla trava in grmičevje.

Tako je Sion popolnoma izgubil krščanski značaj. A samo na videz. Kajti verni romarji, ki so prihajali v Jeruzalem obiskovat svete kraje, so tudi poselej še hodili na Sion. Ker ni bilo več cerkve na kraju zadnje večerje, so hodili vsaj v bližino častit Mater božjo in se ji priporočat v svojih potrebah.

Velikansko veselje pa je zavladalo po katoliškem svetu, ko se je l. 1898. po posredovanju turškega sultana posrečilo kupiti od mohamedanov stare groblje na mestu Marijine smrti. Takoj so se pričeli zbirati

Doorana
zadnje
večerje
(danes
mošeja)

po vsem svetu prispevki za novo Marijino svetišče in 12 let potem, 4. aprila 1910, je bila že posvečena veličastna cerkev Marijine smrti (»Dormitio«). Cerkev je okrogla stavba, sezidana in okrašena v slogu beuronske umetniške šole. Vidna je daleč naokoli; njen na samem stoječi stolp visoko presega vse kupole in stolpe v mestu. Poleg cerkve je samostan beuronskih benediktincev, ki z velikim umetniškim čutom skrbe za lepoto hiše božje in dan za dnem v blagoslavnen koralu prepevajo hvalnice evharističnemu Zveličarju, svetemu Duhu in presveti Bogorodici.

Tako Sion dobiva počasi zopet krščansko lice. Marijina cerkev, središče Siona, gospoduje danes nad vsem Jeruzalemom in je ena najlepših palestinskih cerkva. Žalostno pa je, da je dvorana zadnje večerje, bivša franciškanska cerkev, še vedno spremenjena v mošejo. Mohamedani tu v napačni veri časte grob »preroka« Davida in mošeje za nobeno ceno ne marajo odstopiti katoličanom. Tako se na kraju, kjer je Kristus »svójim izkazal ljubezen do konca«, kjer je postavil zakrament sv. Rešnjega Telesa in opravil prvo nekrvavo daritev, že štiri sto let več ne opravlja daritev sv. maše.

Vendar skrbni varuhi svetih krajev še niso zgubili upanja, da bo tudi ta prostor prej ali slej vrnjen svojemu prvotnemu namenu. Stoletna zgodovina Palestine priča, da stari, davno pozabljeni krščanski spomeniki drug za drugim vstajajo iz razvalin in žalostne zapuščenosti. Tako pride prav gotovo še čas, ko bo Sion zablestel v stari slavi in lepoti, ko se bo na teh zgodovinsko tako važnih tleh zopet v dveh ločenih krščanskih spomenikih obhajal spomin na zadnjo večerjo in zakrament presv. Rešnjega Telesa, pa spomin na lepo življenje ter blaženo smrt božje Matere, bl. Device Marije.

Anton Strupi

Želje in obljube Jezusovega Srca

Odveč je zgubljati besede in dokazovati, kako neizmerna je ljubezen Jezusova do nas. Jedro krščanstva, ki ga nam je Sin božji prinesel iz nebes, je izraženo v ljubezni Boga do ljudi in obratno tudi v naši ljubezni do Boga. Ljubezen Jezusova do ljudi je živa, čuteča, globoka, vztrajna, dobrohotna. Njegovo Srce čuti ob tej ljubezni, kar more čutiti največje ljubezni zmožno srce.

Ali ni torej neumevana, pozabljena in odklonjena ljubezen za čuteče srce najhujša bridkost? Jezusovo Srce občuti vso bridkost zaradi svoje ljubezni, ki je tako mnogi ne marajo, se zanjo ne menijo, jo sramoté in žalijo, jo naravnost preganjajo in sovražijo, rujejo iz človeških src. A kljub temu se prezirani in žaljeni Jezus še trudi za ljubezen naših src. Da bomo te njegove srčne želje bolje umeli, si oglejmo nekatere obljube, ki jih je v prikazovanju sv. Marjete Alakok dal za češčenje svojega presvetelega Srca.

siani in ljudi skoraj iztrebili. Škof dr. Knoll v Fort Wayne (Indianapolis) je sestavil popis takega slabega tiska in trdi, da izhaja v Združenih državah Sev. Amerike nič manj ko 421 nenravnih časopisov, ki zastrupljajo v 15 milijonih izvodov — 60 milijonov bralcev. Je res »mundus in maligno positus« — ves svet zakopan v zlobo in to predvsem zaradi pohujšanja, ki ga širi skoraj nemoteno povsod tisto časopisje, katero označujemo s kratko besedo »slabo«. Statistika pa nič ne pomaga, če ni nekoga, ki bi organiziral obrambo proti taki poplavi. Ako bi vsaj vsak katoličan poslušal svojo vest in odklanjal vsako nemoralo v tisku — bi bilo kmalu bolje in bi bila vsaj mladina zavarovana pred to nevarno kugo.

Izdatna bo molitev, če se bo vsaj ves katoliški svet združil s svetim očetom ob 25 letnici blagoslovljenega škofovstva v gorečih prošnjah za vse najnujnejše zadeve, ki so nam v tem času na srcu. — Slovaškim katoličanom so poslali ondotni škofje skupni pastirski list, v katerem jih v nemajo za dostojno proslavo papeževega jubileja z molitvijo in prejemanjem svetega obhajila. Hkrati bodo slovaški katoličani pokazali svojo vdanost svetemu očetu s tem, da bodo v novi jubilejni cerkvi na čast zavetniku papeževemu — sv. Evgeniju, ki ji bodo v Rimu blagoslovili temeljni kamen na praznik vnebohoda (začetek 25 letnega jubileja), postavili s svojimi prostovoljnimi darovi poseben oltar.

Prvi dar za novo cerkev svetega Evgenija, ki jo bodo zidali v Rimu ob 25 letnici papeževega škofovskega posvečenja, je izročil sv. očetu Piju XII. kardinal Granito Pignatelli di Belmonte, dekan svetega zbora kot častni predsednik osrednjega odbora za papežev jubilej. Ko je 12. marca t. l. ob triletnici kronanja izrazil častitke in vdanost sv. očetu, je v imenu kardinalskega zbora podaril obenem večjo vsoto za jubilejno cerkev, ki naj bo izraz vdanosti vseh katoličanov do namestnika Kristu-

sovega. — Tudi drugim častitkam, ki so došle od vseh strani, so bili priloženi darovi v isti namen.

Predstavniki Sv. stolice v Tokiu, msgr. Morella, je ob dogodku, ko je Japonska imenovala svojega zastopnika, pooblaščenega ministra pri Vatikanu, pojasnil, da je Sveta stolica popolnoma moralna oblast, ki je in bo ohranila strogo nevtralnost do vseh vojskujočih se držav, in da imajo sedaj vse vojskujoče se sile svoje zastopnike pri Sv. stolici.

Ganljivo cerkveno slavlje v Mehiki. Tam, kjer je še pred kratkim rohnela borba proti Cerkvi in proti vernim katoličanom, je nastal preobrat, ki ga v tako kratkem času nismo pričakovali. List »L'Osserv. romano« je opisal pod naslovom »Velike svečanosti v Mehiki«, kako se je velikanska množica vernih domačinov sešla blizu mesta Mehike, na veliki božji poti pri N. Lj. Gospe v Guadalupe. Tam so se v skupni manifestaciji z zastopniki državnih oblasti in vojaških osebnosti poklonili nebeški zaščitnici Amerike, Devici Mariji. To izredno slavlje, ko so hoteli praznovati 450 letnico odkritja Amerike po Kristofu Kolumbu, so združili obenem z gorečimi prošnjami za mir med državami. Neizmerno navdušenje se je polastilo katoliškega ljudstva, ki je privrelo od vseh strani k tej slovesnosti, ko so zagledali veličino sijaja in praznično opremljena zastopstva Kolumbovih viteзов, njih zastav ter razna zastopstva vojaških vrst v krasnih uniformah, kakor tudi odposlancev najvišjih oblastnikov. Verniki se niso mogli premagati, pa so z glasnim vzklikanjem dali duška svojemu navdušenju. Vse cerkvene obrede in veliko sv. mašo je opravil nadškof Mons. Cantawell iz Los Angelesa v Kaliforniji.

Kaj bo z misijonstvom na Japonskem? Slišali smo že prej, da so imeli katoliški misijonarji na Japonskem zadnje čase čimdalje več težkoč, ko se povsod širi geslo o osamosvojitvi in imajo narodi na Vzhodu vedno več predsodkov in nasprotstva proti tujcem iz zahodnih držav. Katoliški misijonarji kljub temu vztrajajo in si skušajo z dobroteljnostjo in šolstvom gladiti pot do src poganškega prebivalstva. Na Japonskem imajo katoliški misijonarji sedaj 10 bolniš-

»Dal bom mir njihovim družinam.« Ali ni pre mnogo nesrečnih družin? Mesto ljubezni, pomoči, zadovoljnosti, sreče, vlada v njih prepir, sovraštvo, sumničenje, brezsrčno ravnanje, obup. Velja jim Izaijeva beseda: »Angeli miru bridko jokajo« (Iz 33, 7): Starši proti otrokom, otroci proti staršem, mož se odtujače ženi, žena nezvesta možu, vsi temelji družinske sreče se rušijo. Dom postane pekel, družinska skupnost prokletstvo, mesto bistrega vrelca sreče, kalni izvor gorja in pregreh. Ali ni rešitve, ali ni nikogar, ki bi se usmilil take nesrečne družine? Gospod Jezus je sv. Marjeti obljubil, da bo s pobožnostjo Srca Jezusovega zedinil razprte družine in jim dal mir. Le nanj se je treba obrniti z zaupanjem in pobožnim češčenjem njegovega Srca. To je zdravilo, ki ga je treba rabiti, ne enkrat, ampak večkrat, stalno, posebno vsak prvi petek, ki je posvečen Srcu Jezusovemu.

»Tolažil jih bom v njihovem trpljenju.« Komu je trpljenje tuje? Morda nedolžnemu otročičku v zibelki, ki sniva v skrbnem zavetju matere, drugače pa zlasti v naših dneh težko komu. Trpljenje je tako ravnovrstno, zna tako točno in bridko zadeti človekovo srce, da na svetu ne najdeš modrosti, kako bi trpljenju ubežal. Le eno ti ostane, da se oziraš po tolažbi, sočutju, čutečem srcu. Toda kje je srce, ki razume in občuti bridkosti vseh in v plemeniti ljubezni sočustvuje z njimi ter jih tolaži? To je srce Jezusovo, ki je v njem vsevednost in ljubezen božja, da zna in hoče razumeti in tolažiti sleherno trpeče srce. Ali ni bilo na zemlji Jezusovo veselje, biti med bednimi in nesrečnimi? Ali ni dal okusiti svojemu Srcu vsakršno trpljenje, da bi mu ne eno človeško trpljenje ne moglo ostati tuje in neumljivo? Češčenje Jezusovega Srca vliiva tolažbo v trpeča srca. A trpeča srca se morajo približati Jezusovemu Srcu, viru vse tolažbe.

»Varno zavetje jim bom v življenju, posebno še ob smrti.« Naše telo in duša sta v neprestanih nevarnostih. Koliko stoletij je preteklo, preden so se narodi toliko omikali, da so se odvadili roparstva, pustošenja, ubijanja? Koliko napora je bilo treba, da je bilo poskrbljeno za mir in varnost telesnega življenja, za nedotakljivost imetja? Kakšni socialni boji trajajo že desetletja, da bi si vsi sloji zagotovili pravice do življenja in se rešili krutega izkoriščanja in bednega siromaštva? In če preti toliko nevarnosti telesnemu življenju, je dušno življenje ogroženo od še bolj nevarnih sovražnikov. Grešna poželjivost, svet, ki tiči v zlu, hudobni duh — zapeljiva kača. Ta ali oni sovražnik gotovo vsak čas preži na našo

dušo. Pred nevarnimi sovražniki bežimo v zavetje. Varno zavetje je Jezusovo Srce, samo nam to zatrjuje. V življenjskih nevarnostih se podajmo v to zavetje, ob smrtni uri prosimo to Srce zavetja pred sovražniki našega zveličanja.

»Blagoslovil bom hiše, kjer bodo izpostavili in častili sliko mojega presvetege Srca.« Ljubljeno osebo imamo zapisano v srcu, njeno sliko nosimo radi s seboj. Drage nam osebe, ki jih spoštujemo, častimo, zahvaljujemo, častimo tudi v njihovih slikah, da si jih v njihovi odsotnosti bolj živo predstavljamo, da ljubljena oseba v naši ljubezni pred nami oživi. Ločitev od ljubljenih oseb je težka, vse je pusto in otožno okoli nas. Le slika še nekoliko nadomesti izgubo dragih oseb in pomirja po njih hrepeneče srce. Jezus želi biti ljubljen, čiščen, ohranjen v človeških srcih, zato je njegovo posebno veselje, da je vsaj v sliki svojega telesnega Srca v naših hišah in družinah. Naselil se bo v take hiše in družine ne praznih rok, ampak s svojim bogatim blagoslovom. Ali ni ta najbolj potrebno imetje in okras vsake hiše? Družina, vsaka družina potrebuje Srce ljubezni, usmiljenja, tolažbe, moči. Ob sliki Srca Jezusovega, ki jo postavi na častno mesto in jo časti s pobožnim srcem, bo čutila blagoslov božjega Srca.

Slovenske družine! Ali imate kaj ljubezni do Jezusovega Srca? Ali potrebujete moči za naloge življenja? Ali poznate vir življenja in svetosti, vir vse tolažbe? Kjer koli ste, doma ali na tujem, v sreči ali trpljenju, med dobrimi ali hudobnimi, sprejmite podobo Srca Jezusovega v svojo sredo, da se boste ohranile za lepšo bodočnost.

Paul Keller — Janez Pucelj

2. del.

Leta 1915, globoko notri v poljski deželi, sedi poročnik Helmut Enzenberg v strelskem jarku. Je še zima.

Vojaki pojo:

»Oj tam doma, oj tam doma
se bova kmalu videla.«

Poročnik zapre oči. Dom in svidenje. Od teh dveh misli žive vsi vojaki. Tudi on živi od teh dveh misli. Da bi spet videl Anamarijo in da bi videl malega sina, ki se je rodil na sveti večer! Oh, ni jih hujših srčnih strupov, kakor sta domotožje in hrepenenje. Kako znata ta dva mučiti!

nic (vmes dve za nesrečne gobavce, katerih eno oskrbujejo misijonarke, drugo pa duhovnik-domacin). Dalje imajo misijonarji do 40 šol, večinoma srednjih.

Za izdanje katoliških knjig in listov skrbi »Osrednji urad katoliškega tiska«. Katoličani imajo en list, ki izhaja dvakrat na teden; dalje 2 mesečnika in več manjših nabožnih listov. Kljub vsem težavam se je katoliška vera že globoko zakoreninila v japonski narod in tudi med razumnštvo.

Nadomestilo za umorjene in umrle duhovnike na Španskem še ni popolno. Ti, kolikor jih je, so dobili od svete Stolice pooblastilo, da smejo ob nedeljah in praznikih po trikrat opraviti sveto daritev. V dušno pastirstvo so poslali vse redovnike, še celo jezuite, ki po svojih pravilih navadno župnij ne prevzemajo. Zadnje čase se je mnogo mladih bojevnikov, ki so v bojnem metezu spoznali resnost življenja, odločilo za duhovski poklic.

Drugi vir duhovskih poklicev je v vrstah konvertitov - spreobrnjenec. Mnogo privrženecv španskih levičarskih strank, ki so prisegli na socialistične nauke, dasi se niso družili z morilci, požigalci in zločinci, so bili po komunističnih izgredih bridko prevarani. Uspeh je bil, da so obrnili hrbet rdeči fronti in da so se odločno oprijeli katolištva.

Izvrstnih duhovnikov bo Španija dobila iz vrst poznih poklicancev. Ne daleč od Madrida je ustanovljeno duhovsko semenišče za pozne poklice. Mnogo teh bogoslovcev okrog 40. leta starosti prihaja iz vojnih čet. Med njimi so celo vseučiliški profesorji.

Vseučilišče posvečeno sv. Srcu Jezusovemu. Kje? Od kdaj? Kdo ga vzdržuje?... Na tiho nedeljo je praznovala katoliška univerza svetega Srca v Milanu 20letnico obstoja. Pa ni majhno to najvišje učilišče, marveč se ponosno kosa z drugimi svetnimi zavodi te vrste. Poudarka je pa vredno, da to univerzo vzdržuje katoliško ljudstvo. Zbirka za vzdrževanje lanskega leta je preseгла donesek l. 1940 za 700.000 lir. Lani se je namreč zbralo v ta namen nič manj ko 4 milijone 300 tisoč lir prostovoljnih darov. Letošnja zbirka še ni povsem sešteta.

Beleške

Če govorimo o žrtvah, ki naj jih darujemo v spravo božjemu Srcu Jezusovemu, nekateri ne morejo prav doumeti, kaj so in kakšne naj bi bile naše žrtve. Bodi jim povedano, da smo prevzeli in prenesli nekaj žrtev vselej, kadar nas je zadela kakšna neprijetnost, kadar smo trpeli pomanjkanje, bolezen, težave, zaničevanje in zapostavljanje, pa smo vse to darovali brez godrnjanja božjemu Srcu z vzdikom: Vse na večjo čast božjo.

Prav značilne in ganljive žrtve smo opazovali prvi petek marca v Ljubljani. Veliko jih je vztrajalo tešče do popoldanskih in celo do večernih ur, da so mogli sprejeti spravno sv. obhajilo. Ali ni to dejanje ljubezni do presv. Srca Jezusovega prelepa, junaška žrtev!

Nekaj žrtve je tudi v tem, če se kdo vsaj za nekaj dni, za teden ali mesec odpove tobaku, alkoholni pijači — kakor so mnogi storili tihi teden.

Kot posebnost naj povemo tudi to-le: Starejša gospa, ki vsled slabosti ni mogla dalj časa v cerkev, je dobila besedo, da ji bo spovednik prinesel presv. Eucharistijo zjutraj na dom. Z oboroženim spremstvom je smel do hiše, kjer je podelil sv. obhajilo ne le bolehnih gospe, marveč še štirim domačim osebam, ki so bile srečne, da so na ta ganljivi način opravile pobožnost prvega petka.

Čudno prepleteno je po sklepih božje Previdnosti življenje nekaterega človeka. Gori v Belgiji je na primer danes vrhovni prednik neke cerkvene ustanove »Družbe sv. Srca Jezusovega in Marijinega«) bivši častnik p. John d'Elbée. Je po rodu iz sloveče grofovske družine na Francoskem. Prvotno je bil častnik francoske legije v Maroku. Po končani prvi svetovni vojni se je oženil z grofico de Véés. Čez štiri leta nato sta se pa oba zakonca sporazumno odločila za redovno življenje. Grofica je postala redovnica — karmeličanka, grof je pa bil sprejet v zgoraj omenjeno cerkveno družbo v Belgiji. Oba sta isti dan napravila redovne zaobljube. P. J. d'Elbée je bil sošolec mučeniškega patra Pro-ja iz Mehike.

Tedaj mu udari ime Anamarija na uho. Vojaki pojo:

»Nemara bom kmalu pri tebi,
Anamarija;
nemara bo jutri že v grobu
vsa kompanija,
vsa kompanija.«

V grobu? Ne, ne! Kmalu pri tebi, Anamarija! In potem dam tebi moža, fantiču očeta!
Dom? Dom staršev so mu pokopali z materjo. Tri dni potem, ko je bil odšel na bojišče.

Toda nov dom si mora postaviti.

Anamarija mu je sporočila, kako je mati umrla in kako so jo pokopali. Zнала ga je nežno, pa tudi krepko tolažiti in vendar je čutil iz vrstic, kako bolešno je trzalo srce tistemu, ki jih je pisal. Tako je ljubila mater, kakor jo je ljubil sam.

Tudi oče mu je sporočil, da je mati umrla. Ni se strašil pisati, da ji je povzročilo smrt strahovito razburjenje tistega popoldneva 31. avgusta.

To naj bi bil bič, ki ga pošilja za sinom na bojišče, da bi mu bičal vest. Toda bič je zgrešil, je udaril mimo junaka, ki je stal v ognju, in opomin, naj vsaj zdaj v tem resnem času spozna smoter svojega življenja in se reši »one osebe«, se je razgubil manj v bojnem gromu kakor pod težkimi vzdihmi hrepenečega srca.

Helmut Enzenberg ni odpisal očetu še vrstice ne. Tudi sestri Margiti ne, ki mu je sporočila, da se je zaročila z grofom Dankelriedom in ga pri tem opominja, naj bo pameten in naj misli, kakor zahteva stan in naj se pokori očetu. Dankelried! Helmut ga pozna in ga zaničuje. Zdaj sedi sto milj za vsako nevarnostjo in skuša svoj oguljeni grb nanovo pozlatiti s to ženitvijo. — — —

Polkovnik pride mimo, postoji.

»Gospod poročnik, vaš gospod oče je naslovil name osebno pismo in vprašuje, kako vam je. Kaj nič ne pišete očetu?«

»Ne, gospod polkovnik.«

»Zakaj ne?«

Mladi častnik za trenutek okleva z odgovorom; tedaj reče polkovnik:

»Ni treba; preklicujem svoje vprašanje. Če nočete domov pisati, je to vaša zadeva. Odgovoril bom vašemu očetu, da ste zdravi; drugega ne bom pisal ničesar. Vam je prav tako?«

»Prav! Se najpokorneje zahvaljujem, gospod polkovnik!«

Polkovnik odide. Helmut vidi, da zmajuje z glavo.

* * *

Vojno pošto delé. Spet tri pisma od Anamarije.

Ta pisma so vselej polna sladkih čudežev, ki jih more človek prestreči z obrazov dojenčkov, ki jih pa ne zna spaziti noben zdravnik, noben dušeslovec, niti pesnik ne, ampak samo mati. Helmut je pisal skoraj slednji dan Anamariji in njenemu otroku. Iz bede svojega bivanja na bojišču je odkopaval najčistejše zlato ljubezni za mater in otroka. Vselej je bila v Anamarijinih pismih nujna prošnja, naj ji ne pošilja denarja. Da šivata s teto vojaško perilo. Da imata dva šivalna stroja, da ju dobro plačajo, da jima ni nobene sile. Naj ne pošilja denarja! Da potrebuje svojo skopo plačo sam, ko noče ničesar sprejeti od očeta. — Ona pa mu je pošiljala ljubezenska darila.

Vrla ženska!